

XII. Sosialilautakunta.

Sosiaalilautakunnan vuodelta 1923 antama kertomus oli seuraava:

Lautakunnan kokoonpano, jaostot, virkailijat y. m. Lautakunnan puheenjohtajana oli vuonna 1923 kunnallisneuvos V. v. Wright, varapuheenjohtajana kansanedustaja M. Paasivuori sekä jäseninä kunnallisen keskustoimiston johtaja Y. Harvia, rakennusmestari A. Malmi, leipuri V. Salomaa, rouva H. Seppälä ja neiti B. Tabelle.

Kunnallisten työväenasuntojen hallintojaoston puheenjohtajana toimi kunnallisneuvos v. Wright ja jäseninä kansanedustaja Paasivuori ja neiti Tabelle.

Tontinvuokrajaoston puheenjohtajana oli johtaja Harvia sekä jäseninä kunnallisneuvos v. Wright ja rouva Seppälä.

Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahaston hallintojaoston puheenjohtajana toimi johtaja Harvia sekä jäseninä rakennusmestari Malmi ja leipuri Salomaa.

Lautakunnan ja sen jaostojen sihteerinä toimi arkkitehti A. Eriksson.

Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto lokakuun 31 p:nä 1923 tekemällään päätöksellä oli ottanut lautakunnan kanslistin viran vakinaiseen menosääntöön nimitettiin viran vakinaiseksi haltijaksi tammikuun 1 p:stä 1924 lukien neiti H. Helkeniemi, joka 3 vuotta oli virkaatekevänä kanslia-apulaisena hoitanut kansliatehtäviä.

Vahtimestarina on toiminut nuorukainen V. Sippola.

Lautakunnan toiminta kohdistui suurimmalta osaltaan kunnalliseen asuntopolitiikkaan, mutta sen ohessa myöskin muihin sosialisiin kysymyksiin. Vuonna 1923 kokoontui lautakunta 19 kertaa. Menosääntöön oli varattu määräraha 25 kokousta varten.

Kun asuntopula, etupäässä vähävaraisiin perheisiin nähden, edelleenkin oli päivän polttavana kysymyksenä, koetti sosialilautakunta parhaansa mukaan toimia tämän epäkohdan lieventämiseksi m. m. esittämällä asianomaisille toimenpiteitä niinhyvin kun allisen asuntotuotannon kuin myöskin yleishyödyllisen rakennustoiminnan jatkamiseksi. Lautakunta toimi myöskin jo rakennettujen, mutta ahtaaksi käyneiden omakotialueiden laajentamiseksi, jotta yksityiset asunonpuutteessa olevat perheet voisivat saada sopivia tontti-paikkoja rakennusyrityksiään varten. Kun sekä valtio että kunta ovat myöntäneet tarvittavia rakennuslainoja, joista sekä yleishyödylliset rakennus-yhtymät että yksityiset rakentajat ovat tulleet osallisiksi, oli rakennustoiminta kertomusvuonna verrattain vilkasta.

Kunnallinen uutisrakennustoiminta. Rahatoimikamarin ja sosialilautakunnan yhteisen komitean esityksestä päätti kaupunginvaltuusto kesäkuun 13 p:nä teettää Vallilaan kortteleille n:o 585 kahdeksan uutta puista asuin-

rakennusta pääasiallisesti samaa tyyppiä kuin mainittuun kortteliin aikaisemmin rakennetut kolmetoista asuinrakennusta. Kysymyksessäolevat rakennukset tulisivat sisältämään yhteensä 192 asuinhuonetta 4,000,000 markan kustannusarvioin, jota varten kaupungin varoista osotetaan 2,800,000 markkaa, joka merkitään 1924 vuoden menosääntöön ja 1,200,000 markkaa pyydetään valtiolta kuoletuslainana.

Suomen saha-, kuljetus- ja sekatyömiesten liiton osaston n:o 55 anomuksen johdosta, että kaupungin satamatyöläisiä varten rakennettaisiin ruokailu- ja oleskeluhuoneita kaupungin satamiin, päätti lautakunta rahatoimikamarille asiasta antamassaan lausunnossa esittää, että rakennettaisiin kolme siirrettävää ruokailu- ja oleskeluhuonetta satamatyöläisiä varten sillä nimenomaisella ehdolla, että asianomaiset työnantajat, esim. kunkin liikkeen käyttämän työläislukumäärän mukaan, ottavat osaa rakennustöihin ja ylläpitokustannuksiin.

Omakotialueet. Kuten edellisen vuoden kertomuksessa huomautettiin, päätti¹⁾ kaupunginvaltuusto jo vuonna 1921 että vuonna 1920 Toukolasta omien kotien rakennuspaikaksi luovutettua aluetta oli laajennettava. Kun rakennustoiminta puheenalaisella omakotialueella on siitä lähtien edelleenkin suuresti kasvanut, oli vuoden 1922 lopulla alotettuja mainitun alueen uutta laajentamista tarkoittavia toimenpiteitä kertomusvuoden aikana edelleen kehitettävä sekä saatettava loppuun. Sittenkun sosialilautakunta helmikuun 7 p:nä oli antanut rahatoimikamarille lausuntonsa asemakaava-arkkitehdin tekemästä Toukolan omakotialueen laajentamishdotuksesta, jonka ehdotuksen valtuusto huhtikuun 4 p:nä hyväksyi, esitti sosialilautakunta rahatoimikamarille lopullisesti hyväksyttäväksi asemakaavan sanottua omakotialuetta varten kuin myöskin mallipiirustukset, joita oli puheenalaisesta aluetta rakennettaessa seurattava ainakin niillä tonteilla, joista rakennusmääräyksissä niin oli säädetty. Kaupungin yleisten töiden hallituksen tekemää esitystä, joka koski uuden omakotialueen luovuttamista Fredriksperin läheisyydestä Bölen esikaupungin eteläpuolella olevalta alueelta, ei sosialilautakunta kuitenkaan voinut puoltaa, etupäässä sen takia, että tätä aluetta haluavain omakotirakentajain rakennussuunnitelma perustui heidän otaksumisensa saada valtiolta kuoletuslainoja, mikä lainansaanti ei tässä tapauksessa voinut tulla kysymykseen, koska kaupunki ei puolestaan ollut halukas vuokraamaan aluetta 50 vuodeksi, mikä vuokra-aika oli pantu lainan saamisen ehdoksi. Helmikuun 13 p:nä pitämässään kokouksessa rahatoimikamari päättikin, ettei esitys tämän alueen jakamisesta omakotitontteihin aiheuta toimenpiteitä, osin alueen pienuuden takia, osin koska se on liian lähellä Fredriksperin asemaa.

Omakotialueiden rakennustoimintaan valvoi kertomusvuonna lautakunnan sihteeri, arkkitehti A. Eriksson sikäli kuin valvonta monien yhä lisääntyvien kansliatöiden takia oli mahdollista.

Sen johdosta että noin 40 omakotirakentajaa oli lautakunnalle jättänyt anomuksen valtion kuoletuslainain saannista, päätti lautakunta maaliskuun 14 p:nä pitämässään kokouksessa anoa rahatoimikamaria tekemään esityksen sosialiministeriölle, että valtion rakennusavustusvaroista varattaisiin omakotirakentajille yhteensä 600,000 markkaa, joka summa sittemmin lopullisesti myönnettiin.

Yleishyödyllisten rakennusyhitymien laina-anomukset. Sittenkuin sosialiministeriö oli sosialilautakunnan alotteesta ja rahatoimikamarin sille tehdystä

¹⁾ Ks. 1921 vuod. kunnalliskert. siv. 16 ja 47*.

anomuksesta suostunut siihen, että erinäiset rakennusyhtymät saisivat toiset kuoletuslainoja ja toiset sekä avustus- että kuoletuslainoja valtion varoista, ehdotti sosialilautakunta toukokuun 11 p:nä kaupunginvaltuustolle, että tämä lopullisesti hyväksyisi allamainittujen rakennusyhtymien laina-anomukset, ollen yhtymien rakennus- ja rahoitussuunnitelmat seuraavanlaiset:

Bostadsaktiebolaget Floravägen 4 asunto-osakeyhtiö. Rakennuspaikka: XIV kaupunginosa, kortteli n:o 525, tontti n:o 4. Rakennusohjelma: 6 kerroksinen kivitalo sisältäen 27 huoneistoa eli 85 huonetta. Rakennuskustannukset: 1,974,400 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 630,000 markkaa sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: laina Helsingin Säästöpankista 800,000 markkaa, kuoletuslaina valtion varoista 316,800 markkaa sekä laina Helsingin kaupungin lahjoitusrahastoista 227,600 markkaa.

Bostadsaktiebolaget Floravägen 6—8 asunto-osakeyhtiö. Rakennuspaikka: XIV kaupunginosa, kortteli n:o 525, tontit n:ot 6—8. Rakennusohjelma: 6-kerroksinen kivitalo, sisältäen 36 huoneistoa eli 108 huonetta. Rakennuskustannukset: 3,250,000 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 1,008,400 markkaa sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: Helsingin Säästöpankista 1,330,000 markkaa, kuoletuslaina valtion varoista 475,200 markkaa sekä laina kaupungin lahjoitusrahastoista 356,400 markkaa.

Osakeyhtiö Kaiku. Rakennuspaikka: Käpylän omakotialue, kortteli n:o 868, tontti n:o 11. Rakennusohjelma: hirsitalo, sisältäen 9 huonetta eli 3 huoneistoa. Rakennuskustannukset: 162,000 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 90,000 markkaa, osakkaitten suorittama työ, arvioitu 19,600 markaksi sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: laina Työväen säästöpankista 20,000 markkaa sekä kuoletuslaina valtion varoista 32,400 markkaa.

Asunto-osuuskunta Käpy r. l. Rakennuspaikka: Käpylä, kortteli n:o 822, tontti n:o 6. Rakennusohjelma: hirsitalo, sisältäen 18 huonetta jaettuna 6 2 huoneen ja keittiön huoneistoon. Rakennuskustannukset: 324,000 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 18,000 markkaa sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: laina henkivakuutusosakeyhtiö Suomelta 95,400 markkaa, kuoletuslaina valtion varoista 64,800 markkaa sekä avustuslaina 97,200 markkaa valtion ja 48,600 markkaa kunnan varoista.

Asunto-osakeyhtiö Tyyni. Rakennuspaikka: Vallila, kortteli n:o 549, tontti n:o 17. Rakennusohjelma: hirsitalo sisältäen 16 huonetta, jaettuna 8 1 huoneen ja keittiön huoneistoon. Rakennuskustannukset: 275,000 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 80,000 markkaa sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: laina Työväen säästöpankista 100,000 markkaa, kuoletuslaina valtion varoista 55,000 markkaa sekä laina kaupungin lahjoitusrahastoista 40,000 markkaa.

Helsingin vuokratilaisyhdistyksen asunto-osuuskunta Käpylä r. l. Rakennuspaikka: Käpylä, kortteli n:o 825. Rakennusohjelma: 9 yhteensä 96 huonetta sisältävää hirsitaloa. Rakennuskustannukset: 2,112,000 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 389,200 markkaa sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: laina yksityisiltä rahalaitoksilta 600,000 markkaa, kuoletuslaina valtion varoista 345,600 markkaa, sekä avustuslaina 518,000 markkaa valtion ja 259,200 markkaa kunnan varoista.

Oma-asunto osakeyhtiö. Rakennuspaikka: Käpylä, kortteli n:o 869. Rakennusohjelma: 12 puurakennusta, yhteensä 48 huonetta, jaettuna 24 huoneistoon. Rakennuskustannukset: 960,000 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 120,000 markkaa sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjes-

tyksessä: laina tapaturmavakuutusyhtiö Kullervosta 278,400 markkaa, kuoleuslaina valtion varoista 172,800 markkaa, sekä avustuslaina 259,200 markkaa valtion ja 129,600 markkaa kunnan varoista.

Osakeyhtiö Virkamiesasuntoja Sampsantie 40 — *Aktiebolaget Tjänstemannabostäder Sampsavägen 40*. Rakennuspaikka: Käpylä, kortteli n:o 804, tontti n:o 40. Rakennusohjelma: kivitalo sisältäen 128 asuinhuonetta ja 3 myymälähuoneistoa. Rakennuskustannukset: 3,786,400 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 964,000 markkaa, sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: laina yksityisiltä rahalaitoksilta 1,000,000 markkaa, avustuslaina valtiolta 400,000 markkaa, laina kaupungin lahjoitusrahastoista 222,400 markkaa sekä avustuslaina kunnan varoista 200,000 markkaa.

Bostadsaktiebolaget Runebergsgatan 25. Rakennuspaikka: XIII kaupunginosa, kortteli n:o 418, tontti n:o 25. Rakennusohjelma: 6-kerroksinen kivitalo sisältäen 63 huoneistoa eli yhteensä 170 huonetta. Rakennuskustannukset: 4,894,100 markkaa. Rahoitussuunnitelma: osakepääoma 1,360,000 markkaa ja lainoja osakkeenomistajilta 506,100 markkaa, sekä kiinnityslainoja seuraavassa järjestyksessä: Valtion rautateiden eläkelaitokselta 740,000 markkaa, laina rahavarainministeriöstä 1,200,000 markkaa ja kuoleuslaina valtion varoista 748,000 markkaa.

Valtuusto päätti¹⁾ puolestaan hyväksyä sosialilautakunnan esityksen yllämainittujen rakennusyhtymien lainojen saannista kaupungin varoista samalla päättäen tehdä sosialiministeriölle anomuksen, että puheenalaiset yhtymät saisivat ylläkosketellut valtion varoista pyytämänsä lainat.

Yleishyödyllisille yrityksille myönnetyt avustukset. Kaupunginvaltuuston yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustus määrärahan jakamiskysymystä valmistelemaan asettaman valiokunnan pyydettyä sosialilautakunnalta lausuntoa siitä keiden yleishyödyllisten yritysten ja laitosten m. m. olisi saatava avustusta tätä tarkoitusta varten varattuna määrärahasta, päätti sosialilautakunta puoltaa seuraaville yleishyödyllisille yhdistyksille annettavaksi alempana mainitut avustuserät: Valkonauhayhdistykselle 4,000 markkaa, Martta yhdistyksen Helsingin osastolle 2,000 markkaa, Helsingin kotitaloustyöntekijäin yhdistykselle 10,000 markkaa, Suomen vankeusyhdistykselle 3,000 markkaa. Sitävastoin ei sosialilautakunta katsonut voivansa kannattaa Helsingin työväenyhdistyksen avustusanomusta lainakirjastoa varten syystä, että mainittu yhdistys oli jo viime vuonna saanut puheenlaiseen tarkoitukseen kerta kaikkiaan 5,000 markan apurahan eikä sosialilautakunta voinut myöskään kannattaa merimieslähetysseuran anomusta.

Kaupunginvaltuuston helmikuun 7 p:nä myönnettyä Helsingin kasvatustalouksellinen talouskoulu nimiselle säätiölle 100,000 markan suuruisen määrärahan oman huoneiston hankkimiseen, on sosialilautakunta valtuuston toimeksiannon johdosta valvonut tämän avustuspääomän käyttöä.

Sihteerille myönnetty matka-apuraha. Sosialilautakunnan esityksestä myönsi²⁾ kaupunginvaltuusto lautakunnan sihteerille arkkitehti Erikssonille 5,000 markan suuruisen matka-apurahan valmistukseen hänelle tilaisuuden ottamaan osaa Göteborgissa heinäkuussa pidettävään kansainväliseen asuntokongressiin.

Socialilautakunnan kunnallisten työväenasuntojen hallintojaostolla oli kertomusvuoden kuluessa 7 kokousta. Vuoden 1923 määräraha oli varattu 12 kokousta varten.

¹⁾ Valt. pöytäk. 13. 6. 13 ja 14 §§. — ²⁾ S:n s:n 25 §.

Syyskuun 24:ntenä päivätyssä kaupunginvaltuustolle lähettämässään lausunnossa ehdotti sosialilautakunta että sähkölaitoksen kamreeri G. Weckman, joka oli toiminut kaikkien kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijänä, pysytettäisiin tässä toimessa Hietaniemen- ja Kristiinankadun varrella sekä Harakan saarella sijaitsevien työväenasuntojen isännöitsijänä, mutta että Vallilan ja Hermannin työväenasuntoihin palkattaisiin erityinen isännöitsijä, jonka pitäisi asua Vallilassa sekä että viimeainittuja asuntoja varten Vallilaan sitaipaitsi asetettaisiin koevuodeksi emännöitsijä, jonka tehtävänä olisi etupäässä vuokralaisten kodin- ja lastenhoidon edistäminen. Kun kaupunginvaltuusto sitten päätti ¹⁾, että kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijäksi valittavan oli asuttava Vallilassa ja hoidettava tointansa päätoimena sekä että hänet luettaihin 12 palkkaluokkaan, päätti sosialilautakunta 20 p:nä joulukuuta pidetyssä kokouksessa irtisanoa kamreeri Weckmanin työväenasuntojen isännöitsijän toimesta sekä otti liikemies G. Karhumaan isännöitsijäksi tammikuun 1 p:stä 1924 lukien. Emännöitsijäksi valittiin 1 koevuodeksi rouva L. Saarikivi.

Jaoston toiminta käsitti pääasiassa talojen hoitoa koskevia kysymyksiä ja tarpeen vaatiessa vuokralaisten valintaa uutisrakennuksiin.

Naisten työtupien johtokunnan pyyntöön, että sosialilautakunta hankkisi asuntoja työtupien työläisille, päätti jaosto ilmoittaa, että koska työtupien työläisiä ei voida pitää kaupungin varsinaisina työläisinä, he kun ainoastaan muun työn puutteessa ovat saaneet hätäaputyötä eivätkä siis voi katsoa tätä seikkaa itselleen eduksi saadakseen sen perusteella vielä asunnonkin, ei jaosto aikaisemmin asuntoja jakaessaan ole ottanut mainitunlaisia anomuksia huomioon. Kun kuitenkin huoneen kysyntä kunnan varsinaisten työläisten puolella oli verrattain pieni, päätti jaosto tällä kertaa antaa huoneita muutamille työtupienkin työläisille. Rahatoimikamarin helmikuun 14:ntenä päivätyssä kirjelmässä kehoitettua sosialilautakuntaa pitämään huolta siitä, että ainoastaan Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeutta nauttiville myönnetään kunnan asuntoja päätti jaosto, että sen jälkeen kuin asuntojen hakijain joukosta on valittu vuokralaiset, on luettelo niistä lähetettävä henkikirjoittajalle kotipaikkaoikeuden merkitsemistä varten. Henkikirjoittajan tietojen perusteella olivat sitten henkilöt, jotka eivät nauti kotipaikkaoikeutta erotettavat ja uudet valittavat heidän sijaansa.

Socialilautakunnan tontinvuokrajaostolla oli kertomusvuoden kuluessa yhteensä 21 kokousta. Menosääntöön oli varattu määräraha 25 kokousta varten.

Jaoston toimenä oli tontti- ja rakennuskysymysten valmistaminen lautakunnalle, vuokraoikeuden saantia ja siirtoa koskevien anomusten tutkiminen, piirustusten tarkastaminen sekä omakotialueitten valvominen.

Jaoston lautakunnan hyväksyttäväksi valmistelemista asioista mainittakoon m. m. seuraavat:

Rahatoimikamarin syksyllä 1922 pyydettyä sosialilautakunnalta lausuntoa kaupungin asemakaava-arkkitehdin laatimasta ehdotuksesta Toukolan omakotialueen laajentamista varten, päätti jaosto mielipiteenään ehdottaa lautakunnalle, että erinäiset tontit määrättäisiin yhdenperheen,

¹⁾ Valt. pöytäk. 14. 11. 11 §.

toiset taas kahdenperheen taloja varten, nimittäin puheenaolevassa tonttijaoitusehdotuksessa 26 tonttia olisi ensinmainitunlaisia rakennuksia ja loput, 33 tonttia olisi kahdenperheen taloja. Koska omakotialueilla, varsinkin Toukolassa, on ollut vaikea saada aikaan tyydyttävää yhtenäisyyttä rakennusten ulkoasuun, oli jaosto sitä mieltä, että ainakin osalle Toukolan uutta omakotialuetta olisi säädettävä tyyppi- ja mallipiirustukset. Tyyppi- eli mallipiirustukset olisi ehdottomasti määrättävä muutamille tonteille korttelissa n:o 911 sekä kortteleille n:ot 915 ja 916, joiden maanlaatu on tasaista ja joista varsinkin kortteli n:o 915 on erittäin kauniilla rinteellä; jotavastoin korttelit n:ot 903, 904, 910 ja tontti n:o 17 korttelissa n:o 911, missä rakennukset tulevat olemaan enemmän hajallaan mäkisellä alueella, voisivat jäädä mallipiirustuksista annettujen määräysten ulkopuolelle. Tässä yhteydessä esitettiin, että sosialilautakunta saisi yksissä neuvoin asemakaava-arkkitehdin kanssa esittää rahatoimikamarille hyväksyttäväksi lopulliset tyyppi- ja mallipiirustukset kyseessäolevia kortteleita varten. Pääasiassa ylläolevan esityksen mukainen lausunto jätettiin sitten helmi-kuun 7 p:nä sosialilautakunnan puolesta rahatoimikamarille, jonka esityksen kaupunginvaltuusto huhtikuun 4 p:nä hyväksyi, oikeuttaen rahatoimikamarin sosialilautakuntaa kuultuaan hyväksymään yllälueteltujen korttelien tonttijaoituksen ja mallipiirustukset sekä ryhtymään kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Mitä tulee katujen ja vesi- sekä viemärijohtojen teettämiseen Käpylän ja Toukolan omakotialueille, päätti jaosto esittää lautakunnalle, että tämä tekisi ehdotuksen kaupungin yleisten töiden hallitukselle riittävän suurten määrärahojen ottamisesta mainitun hallituksen vuoden 1924 menosääntöön puheenalaisia töitä varten. Sosialilautakunta tekikin mainitulle hallitukselle esityksen asiasta, mutta se ei kuitenkaan kaikilta kohdilta johtanut toivotuun tulokseen.

Tonttiasioita: Vallilan kaupunginosassa sijaitsevien aikaisemmin vuokrattujen tonttien vuokraoikeuden siirtoa koskevia asioita oli jaostolla käsiteltävänä kaikkiaan 22 ja anomuksista, jotka koskivat vuokraoikeuden myöntämistä Vallilan tontteihin ensi kertaa, puollettiin kolmea anomusta, jotka käsittävät yhteensä 11 tonttia. Toukolassa olevien tonttien vuokraoikeuden siirtoja ratkaistiin 10 ja vuokralle puollettiin 17 tonttia.

Käpylässä siirrettiin 5 tonttia ja vuokralle puollettiin annettavaksi yhteensä 28 tonttia.

Kertomusvuonna jaosto tarkasti ja puolsi hyväksyttäväksi yhteensä 69 asuinrakennuspiirustusta, joista 37 Käpylän, 23 Toukolan sekä 9 Vallilan tontteja varten.

Sosiaalilautakunnan yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahaston hallintojaostolla oli kertomusvuoden kuluessa yhteensä 3 kokousta. Menosääntöön oli varattu määräraha 9 kokousta varten.

Kun kävi selville, ettei omakotirakentajain rakennusyrityksiä voitu määrärahan puutteessa rahoittaa valtiolta annettavilla kuoletuslainavaraoilla, päätti sosialilautakunta ryhtyä tyydyttämään heidän lainatarvettaan käyttämällä kaupungin yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoa laajemmassa määrin kuin tähän mennessä oli tapahtunut. Koska lainarahaston säännöt kuitenkin olivat vanhentuneet nykyisiin oloihin nähden, päätettiin tehdä erinäisiä muutoksia niihin. Jo aikaisemmin oli rahastosta myönnettävien lainojen lainarajat muutettu¹⁾ siten, että alempi raja korotettiin 55 %:sta

¹⁾ Ks. 1920 vuod. kunnalliskert. siv. 109.

60 %:iin ja ylempi raja 85 %:sta 90 %:iin kiinteistön arvosta, joka oli vahvistettu 55 %:ksi rakennuskustannuksista. Koska omakotirakentajain oli vaikeata hankkia lainaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan 60 % kiinnityksen arvosta, päätti jaosto esittää, että kyseessäolevat rajat laskettaisiin 40:een ja 70:een prosenttiin kiinteistön arvosta, jolloin tämä arvo laskettaisiin 75 %:iin todellisista rakennuskustannuksista. Sitä paitsi ehdotettiin lainoitettavan huoneiston maksimihuonelukumäärä lisättäväksi kolmesta huoneesta neljään ja yksityiselle henkilölle annettavan lainan määrä 5'000 markasta 35,000 markkaan. Kesäkuun 13 p:nä ja syyskuun 12 p:nä pitämässään kokouksissa päättikin valtuusto lautakunnan esityksestä myöntyä tähän uudestijärjestelyyn.

Vuonna 1923 myönnettiin rahastosta kuoletuslainoja 40 omankodinrakentajalle yhteensä 664,200 markkaa ja oli pienin laina 7,200 markkaa sekä suurin 24,000 markkaa.

Lainarahaston pääoma oli tammikuun 1 p:nä 1923 3,264,250 markkaa, johon määrään tuli lisäksi vuoden 1923 talousarviossa rahaston kartuttamiseksi myönnetty määräraha 933,000 markkaa. Rahastosta myönnettyjen lainojen erääntymätön lainamäärä oli joulukuun 31 p:nä 1923 3,392,424:12 markkaa, joten samana ajankohtana rahastossa oli myönnettäväksi vapautuneita varoja 804,825:88 markkaa.

Korpaksen — Ruskeasuon siirtolapuutarhat. Korpaksen — Ruskeasuon siirtolapuutarhojen hallinnosta huolehti erityinen hallitus, johon kuuluivat sosiaalilautakunnan valitsemina rouva H. Seppälä ja lautakunnan sihteeri arkkitehti A. Eriksson varsinaisina jäseninä sekä puutarhuri S. Olsson ja työmies V. Salovaara varajäseninä, Svenska kvinnoförbundet-yhdistyksen valitsemina neiti E. Lagerbohm vakinaisena ja neiti L. de la Chapelle varajäsenenä, Fylgia-yhdistyksen valitsemana konttoristi O. A. Lundström ja Martta-yhdistyksen valitsemina rouva A. Wessberg vakinaisena ja neiti K. Huldén varajäsenenä. Hallituksen sihteerinä ja puutarhojen neuvojana toimi puutarhuri O. Lundén.

Viljelyspalstat olivat, kuten viime vuonna, jaettuina edellämäinittujen yhdistysten kesken.